

2018 YILI DÜNYA SU GÜNÜ BİLGİ NOTU

Uluslararası Dünya Su Günü her yıl 22 Mart'ta tatlısu kaynaklarının önemine dikkat çekmek ve tatlısu kaynaklarının sürdürülebilir yönetimine odaklanılmasını sağlamak amacıyla kutlanılmaktadır.

Dünya Su Günü ile ilgili ilk öneri 1992 yılında Birleşmiş Milletler Çevre Kalkınma Konferansında (UNCED) yapılmıştır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 22 Mart 1993' te Dünya Su Günü kararının resmi olarak imzalanmasından sonra her yıl dünya çapında kutlanılmaktadır.

Birleşmiş Milletler-Su (UN-Water) tarafından organize edilen bu kutlamalar her yıl farklı bir tema ile gerçekleştirilmektedir. 2018 yılının teması "Su İçin Doğal Çözümler" dir.

Dünyadaki temiz ve güvenilir su talebinin artmaya devam etmesi nedeniyle, su kaynaklarını çevreleyen arazinin korunması hayati önem taşımaktadır.

Suyun korunmasında doğal tabanlı çözümler kavramı, özellikle kıyı / nehir taşkınlarının korunması, su kaynakları yönetimi, yağmursuyu yönetimi, su temini, atıksu arıtımı ve kirliliğin önlenmesi gibi su yönetimi alanındaki uygulamalara ilişkindir. Doğa esasına dayalı çözümler, iyi tasarlandığında, çevre, toplum ve ekonomi için çok sayıda fayda sağlar.

Bugün doğanın korunmasına yönelik organizasyonlarda yayınlanan raporlarda, dünyada büyük şehirleri çevreleyen havzalarda biyoçeşitliliği korumanın su kaynaklarını korumadaki önemini belirten araştırmalar yayınlanmaktadır.

Yaşamın dayandığı suyun korunmasında korunan her bir dönüm toprak ve korunan her bir canlı türü milli gelirden artış sağlar.

Toprağın ve suyun korunmasında gelişmiş tarım uygulamaları ve yeniden ormanlaştırma çalışmaları gibi doğa temelli çözümler, sürdürülebilir kalkınmada görünür farkındalık yaratan ve milyarlarca insanın hayatını iyileştiren unsurlardır.

Su kaynaklarımızın etrafındaki toprağı korumak, su kaynaklarının korunmasında geleceğimiz için ciddi derecede önem taşır. Havzadaki bozulmalar su kaynaklarının korunmasında son derece önemlidir.

Araştırmalar, ormanların korunması, yeniden ormanlaştırma ve tarımsal üretimde yüzey örtücü bitkilerle toprağın kaplanması önlemlerinin, sediment kaybının azaltılmasında ve su kirliliğinin azaltılmasında önemli olduğunu göstermektedir.

Suyla gelen sediment miktarındaki artış su dağıtımı ve hidroelektrik üretiminde kısıtlayıcı faktördür.

Doğa temelli çözümler, aynı zamanda birçok ortak avantajı bir arada sağlar. Özellikle, CO2 emisyonlarını yakalamak ve depolamak ve iklim değişikliğinin (kuraklık, sel, yangınlar ve toprak erozyonu dahil) etkilerini azaltmak yoksulluğun azaltılmasıyla orantılıdır. Kısaca, Doğa temelli önlemler hem doğanın korunmasını hem de toplumsal gelişimi bir arada sağlar.

Ormanların yok olması, taşocağı çalışmaları ve yol yapım çalışmalarıyla oluşan erozyon, nehirlerin sediment yükünde artışa neden olur.

Kuraklık ve sedimentasyon rezervuarlarda su stresine neden olmaktadır. Brezilya'da fon destekli yapılan bir çalışmada Havzadaki erozyonu azalmak için yaklaşık 13 bin hektar arazi yeniden ağaçlandırılmıştır. Yeniden ağaçlandırma şehrin karbon depolama hedeflerinde, 102 ton karbonun depolanmasını sağlayabilecektir.

Ağaçlandırma, suyun toprağa nüfuz etmesini sağlayarak, şiddetli yağışın toprak erozyonu yaratmasını aza indirir.

Yine fon destekli diğer bir çalışmada mahsuller arasına ağaç dikmek Kolombiya'daki çiftçilere yeni kazanç kaynağı sağlamış, aynı zamanda erozyon da azalmıştır.

Orman Biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlar. Bitki ve hayvanlar için yaşam alanıdır.

Su rejimini düzenleme çalışmaları ile sel felaketinin olumsuz etkilerini önleme ve gelecek için düzenli su temini, suya ilişkin doğal çözümlerdir. Aynı zamanda turizm ve balıkçılık gibi insan yaşamında gelir kaynağı sağlanmaktadır. Diğer taraftan sel riskini azaltan, pek çok canlı türü için yaşam alanı sunan sulak alanları iyileştirme çalışmaları suya ilişkin doğal bazlı çalışmalardır. Sulak alanlar; taşkın kontrolü, yeraltı suyunu besleme, kıyı stabilizasyonu ve fırtınalardan koruma, su kalitesini iyileştirme, biyolojik çeşitlilik rezervuarı olma, iklim değişikliğini azaltma ve adaptasyon sağlama özellikleri yanı sıra sulak alan ürünleri (balıkçılık, pirinç gibi), kültürel değer, rekreasyon ve turizm, konularında olmak üzere çok yönlü yarar sağlamaktadır.

Kıyı habitatlarındaki önemli değişimler; örneğin haliçlerde bulunan İstiridyeye resiflerinin ve deniz çayır yataklarının yok olması, su kalitesinin korunmasında önemli kayıplardır. Su kalitesinde iyileşme sağlayan bu etkenlerin iyileştirilmesi ve ortak yararların değerlendirilmesi çalışmaları diğer bir doğal çözüm getirici çalışmadır.

Ortak faydalara katkı sağlamak için, doğayı ve toprağı koruyan yenilikçi faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde, finansal destek ayrıca önem taşımaktadır.

Dünya çapında, tüm bu doğal önlemlerin sağlanabilmesinde; daha sürdürülebilir bir su geleceğı sağlamak ve daha sağlıklı ve daha refah toplulukların gelişimini desteklemek için, mali desteklere ilaveten, ileriye gören kentleşme, araziyi kullananlar, kanun yapıcılar, birlikler, yardım kuruluşlarının birlikte gerekli adımları atmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Hepimizin oynayacağı bir rol vardır.

Birçok doğa tabanlı çözüm, sağlık, ekonomi, toplum ve çevre için birden fazla birlikte yarar sağlar ve böylece daha verimli ve maliyet-etkin çözümler sunabilirler.